

Influensapandemiernas påverkan på individer och samhälle

Forskningsprojekt finansierat av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Projektdeltagare

Fredrik Elgh, professor/överläkare, Institutionen för klinisk mikrobiologi, Umeå universitet

Elisabeth Engberg, platschef, Demografiska databasen, Jörn/Umeå universitet

Helena Palmgren, universitetslektor/överläkare, Institutionen för klinisk mikrobiologi, Umeå universitet

Asbjörg Westum, universitetslektor, Institutionen för språkstudier, Umeå universitet

Karin Ljuslinder, universitetslektor, Institutionen för kultur och medier, Umeå universitet

Svenn Erik Mamelund, Senior adviser, Statens institutt for folkehelse, Oslo, Norge

Slutrapport

Bakgrund

Influensaepidemier förekom redan under antiken och medeltiden och återkom cirka tre gånger per århundrade (Mamelund 2008; Patterson 1986). De fyra senaste pandemierna, ryska snuvan 1889-92, spanska sjukan 1918-20, asiaten 1957-58 samt hongkonginfluensan 1968-70 drabbade världen med en initial våg av samtida insjuknanden som pågick med störst intensitet under 6 till 8 veckor varefter infektionen fortskred i mindre omfattning under flera månader. Influensan återkom sedan i flera vågor.

Pandemierna orsakade en betydande sjuklighet. Beroende på den sjukdomsframkallande förmågan hos det enskilda pandemiska viruset och skillnader i lokala faktorer har insjuknandefrekvensen varierat mellan 15 och 80 procent. På grund av den stora mängden sjuka påverkade pandemierna de generella dödlighetssiffrorna. Spanska sjukans dödlighet var odiskutabelt högst av de influensapandemier vi känner till och orsakade 35 000 dödsfall bara i Sverige (Åman 1990). Globalt dog mer än 20, möjligen upp till 50 miljoner människor (Johnson and Mueller 2002). Hälften av de drabbade var i åldrarna 20-40 år, vilket var uppseendeväckande, då de flesta dödsfallen vanligen återfinns bland äldre och bland de allra yngsta.

De historiska influensapandemierna innebar stora påfrestningar på samhället (Elgh 2007). Utfallet av en pandemisk influensa beror av en mängd faktorer, inte bara virologiska förhållanden, utan social och ekonomisk struktur, förebyggande verksamhet och epidemiberedskap är betydelsefulla faktorer för hur stor påverkan en pandemi får på ett samhälle.

Sedan upptäckten 1997 av H5N1, en högpato-gen fågelburen influensa, har hotet om en kommande influensapandemi aktualiserats. H5N1 drabbar företrädesvis fjäderfä och utgör för närvarande inget hot mot människa utom i speciella fall där intensiv kontakt med smittade fåglar har förekommit. Fågelinfluensan skulle kunna utgöra ett pandemiskt hot om sjukdomsorsakande virus anpassas till smitta mellan människor vilket hittills inte inträffat.

En ny pandemisk situation har utvecklats under det senaste året. Världshälsoorganisationen har deklarerat pandemisk spridning av ett nytt influensa A-virus. Detta virus har identifierats som ett H1N1-virus och pandemin benämns ”den nya influensan”, i folkmun ”svininfluensan”, och har sitt ursprung i Mexico. En majoritet av världens länder har drabbats. Denna pandemi har inte orsakat sjukdom eller död hos tillnärmelsevis så många människor som de senaste fyra pandemierna.

Världen är på olika sätt bättre förberedd i dag än vid någon av de föregående pandemierna. Vi har bättre utvecklade samhällsliga strukturer. Vår hälso- och sjukvård har förbättrats väsentligt sedan 1950- och 60-talet och vi har på senare år både globalt och nationellt utvecklat vårt smittskydd och den specifika influensaövervakningen samt fått en influensaberedskap och pandemiplanering som inte existerat tidigare.

Under de senaste åren har vi kommit långt i beredskapsplaneringen inför en ny influensapandemi. Detta arbete pågår såväl centralt vid Socialstyrelsen som lokalt vid landets Smittskyddsenheter, kommuner, landsting och länsstyrelser. Vi har fått ett nytt tänkande när det gäller influensapandemiplanering och smittskyddsarbete samt planering för infektionssjukdomsutbrott generellt. Det arbete som man lagt ner kommer att ha stor betydelse för lång tid framåt. Men viktig kunskap saknas fortfarande om de tidigare influensapandemiernas politiska, ekonomiska, demografiska och sociala konsekvenser – kunskap som har haft stor betydelse för handläggningen av den senaste pandemin (”Den nya influensan”) och kommer att få stor betydelse för det fortsatta arbetet med planering av pandemiberedskap.

Resultat

Vi har intresserat oss för samtliga fyra pandemier som drabbat mänskligheten sedan 1889. När det gäller den ryska snuvan (1889-90) har vi velat belysa hur samhället och särskilt den medicinska professionen lokalt och centralt reagerade och hur pandemin mottogs i den vetenskapliga kontext som rådde vid denna tid, det vill säga en brytningstid mellan tidigare förhärskande föreställningar om smitta och de nya, banbrytande mikrobiologiska kunskaper som nyligen introducerats (Elgh 2007, 2010; Engberg 2008, 2009a). En viktig bas har varit den noggranna undersökning av ryska snuvan som gjordes i samband med pandemin samt den litteratur som publicerades både i Sverige och internationellt (Hildebrandsson 1890; Lennmalm 1890; Linroth 1890; Wallis 1890; Warfvinge 1890). Det viktigaste primärmaterialet för våra studier har varit de provinsialläkarberättelser som årligen ingavs till Medicinalstyrelsen. Dessa vittnar om en snabbt förlöpande pandemisk situation som övergående ställde till praktiska besvär för individer och samhälle, som ibland orsakade dödsfall och som försvann lika fort som den kom (Elgh 2007, 2010; Engberg 2008, 2009a).

Influensapandemier har tidigare ansetts slå blint och utan hänsyn till klasstillhörighet. Vi har tidigare publicerat en studie som visar att dödligheten i spanska sjukan berodde på vilket socialt skikt man tillhörde (Mamelund 2006). Dessa undersökningar har baserats på undersökningar av dödlighet i två socialt mycket olika distrikt i Kristiania, dåtidens Oslo.

Vi har tillgång till ett unikt kyrkoboksmaterial för delar av Sverige för tiden för ryska snuvan. I och med detta har vi utnyttjat den demografiska databasens resurser och tittat på utfallet för denna sena 1800-talspandemi. Vi finner att de sociala skillnaderna i dödlighet var betydande även under denna pandemi (Mamelund and Elgh 2010).

De flesta historiska influensapandemier har, liksom asiaten och hongkonginfluensan, inneburit att det nya influensaviruset spridit sig snabbt och att stora delar av befolkningen har insjuknat. Äldre och personer med bakomliggande sjukdomar har fått sekundära bakteriella infektioner, och en del av dessa har avlidit. Antalet döda i samband med influensapandemier har trots låg dödlighet blivit betydande på grund av det stora antalet insjuknande. Under asiaten beräknas 4-6 miljoner människor ha dött, under hongkonginfluensan 1-4 miljoner.

1918 introducerades en ny influensapandemi som kom att kallas spanska sjukan. I sin andra våg, som drabbade Sverige på hösten samma år, insjuknade en mycket större del av befolkningen av framförallt sekundära bakteriella infektioner och en betydande andel var personer mellan 15 och 35 år. För att få en bild av hur denna extrema situation påverkade enskilda individer analyserar vi intervjuer gjorda med personer som upplevde spanska sjukan (Westum 2010a, 2010b, 2010c, 2010d, 2010e). Parat med detta undersöker vi i vilken mån myndigheternas agerande i denna svåra situation nådde ut till allmänheten utanför storstäderna (Engberg 2009b). Det har visat sig att mycket litet erbjöds invånarna i periferin, både vad gäller sjukvård och andra aktiva insatser.

Den riktigt avgörande frågan kring spanska sjukan är hur det kunde komma sig att så många yngre föll offer. Mortalitetsskurvan för denna pandemi är karakteristiskt W-formad med ökad dödlighet för riktigt unga och äldre som vid andra pandemier samt med den ovan nämnda och stora dödligheten hos en mellangrupp yngre. Vi har analyserat kyrkoboksmaterial från befolkningar som inte så lätt drabbas av influensapandemier då de bor långt från allfarvägarna (samer, eskimåer m.fl. befolkningar som bor isolerat). I många av dessa var dödligheten extremt hög. Vi spekulerar om det kan vara så att spanska sjukans virus, som återuppväckts och visat sig extremt virulent i djurförsök (Elgh 2006), skulle ha haft en än större och dödlig effekt på världens befolkning om det inte vore så att ett visst skydd erhållits från influensapandemier/-epidemier som föregick ryska snuvan (1889) (Mamelund 2010a).

Den första vågen av spanska sjukan innebar en betydande sjuklighet men en dödlighet i paritet med andra pandemier. Det var först när den andra vågen kom (i Sverige under senhösten 1918 (Engberg 2009b; Åman 1990)) som den karakteristiska dödligheten bland yngre grupper uppträdde. En viktig fråga är därmed om de områden som drabbades av den första vågen stod bättre rustade immunologiskt och drabbades i lägre utsträckning av den andra vågens dödlighet. Vi visar i ett material från ett större antal kommuner i Norge att så var fallet (Mamelund 2010b).

Vid tiden för asiaten (1957) och hongkonginfluensan (i Sverige 1969) liknade samhället i delar dagens och vi kände till influensavirus som orsak till pandemierna; vaccin hade utvecklats och kunde användas för första gången i större skala. Vi har initialt valt att studera 1957 års pandemi, som är väldokumenterad i arkiven, och undersökt hur pandemin slog inom skolor, regementen och sjukvård

samt undersökt den medicinska professionens reaktion på pandemin genom studier av samtliga provinsialläkarrapporter från denna tid (Palmgren and Elgh 2010a). En studie av epidemiberedskapen i Sverige kring de två senaste pandemierna och hur denna påverkades pågår också (Palmgren and Elgh 2010b).

Inledningsvis skaffade vi oss en bild av hur de äldre influensapandemierna uppfattades, påverkade och omtalades genom ett noggrant studium av vad som skrevs i pressen om dem. Eftersom Dagens Nyheter fanns under ryska snuvan 1889 fick denna tidning utgöra basen för detta. Vi har samlat och gått igenom samtliga artiklar som behandlat influensafrågor under 1889-90, 1918-20, 1957-58 samt 1968-70. Vi har fascinerats av skillnaderna i rapportering och behandling av influensafrågorna över tid, särskilt i ljuset av vår tids rapportering som skiljer sig betydligt även från rapporteringen på 1950- och 60-talet. Projektet har därför engagerat medieforskare och en kvantitativ samt kvalitativ analys av innehållet i Dagens Nyheter rapportering från de ovan nämnda pandemierna pågår med ett extra stöd från både Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och Socialstyrelsen (Palmgren and Elgh 2010c; Westum and Ljuslinder 2010). Med utgångspunkt i dessa analyser och i samband med debuten av en ny pandemisk influensa under våren 2009 (Den nya influensan/Svininfluensan H1N1) har vi också påbörjat insamling av nyhetsmaterial från Dagens Nyheter gällande både den senaste pandemin samt rapporteringen kring fågelinfluensan. En analys av den inledande pandemirapporteringen visade att Dagens Nyheter inledningsvis använde ett uppskruvat tonläge med inslag av skrämselfpropaganda och långtgående slutsatser om pandemihotet. Detta till skillnad från myndigheternas hemsidor där rapporteringen mer präglades av de faktiska händelserna. Vi valde att gå ut med en beskrivning av detta i en debattartikel (Elgh *et al.* 2009).

Betydelse

Influensapandemier har under århundraden haft stor påverkan på individer och samhälle då de drabbat världen.

I modern tid utgör spanska sjukan ett mycket tydligt exempel på en stor mänsklig katastrof orsakad av influensa. Även mer godartade pandemier som ryska snuvan, asiaten och hongkonginfluensan har orsakat problem med ökad dödlighet och tydlig påverkan på samhällsfunktioner som kommunikationer, skolväsende, företag mm. För att vara redo när en ny influensapandemi gör sitt intåg, någonting som vi är åsyna vittne till i detta nu då den så kallade "nya influensan" (H1N1) alternativt "svininfluensan" snabbt gör sitt inträde, behövs mer och detaljerad kunskap om hur de tidigare influensapandemierna tog sig uttryck. Vi har delvis en god beredskap i vårt samhälle men behöver mer kunskap om hur influensapandemier kan påverka individer och samhälle. Med vår tvärvetenskapliga approach, har vi genererat ny kunskap kring hur tidigare influensapandemier påverkade praktiskt, vilka hälsokonsekvenser de fick, hur dessa omfattande pandemier landade i människors medvetande och hur informationen om dem spreds via media samt vad detta fick för konsekvenser.

I alla delar kommer denna nya kunskap att ha betydelse för vårt nutida samhälles skydd mot och beredskap inför nya pandemiska utbrott av influensa.

Projektets hemsida

<http://www.ddb.umu.se/cbs/influensapandemier/>

Referenser

- Elgh, F. (2006), Spanska sjukans virus återuppväckt från de döda, *Läkartidningen*, 103 (24), 1937-41.
- Elgh, F. (2007), Influensapandemiens påverkan på samhället. Nödvändig erfarenhetsbakgrund för pandemiplanering, *Socialstyrelsen*.
- Elgh, F. (2010), By air or train? The Russian flu pandemic of 1889-1890 in Sweden; discussions and reactions in the Swedish medical profession in a time of microbiological breakthrough and an important paradigm shift regarding infectious disease aetiology, *Manuscript in preparation*.
- Elgh, F., Ljuslinder, K., Palmgren, H., and Westum, A. (2009), Pandemipanik i pressen, *Journalisten*.
- Engberg, E. (2008), Den Ryska Verldssnufvan. En influensapandemi ur ett 1800-talsperspektiv, *Thule*.
- Engberg, E. (2009a), 'Influenza with a capital I': The 1889-90 pandemic in Sweden through the eyes of local health officers, *Submitted manuscript*.
- Engberg, E. (2009b), The Invisible Influenza. Community response to the 1918-1920 pandemic in rural northern Sweden, *Varia historia*, 25, 429-56.
- Hildebrandsson, H. H. (1890), Sprides influenzan genom vinden?, *Uppsala läkareförenings förhandlingar*, 25, 359-70.
- Johnson, N. P. and Mueller, J. (2002), Updating the accounts: global mortality of the 1918-1920 "Spanish" influenza pandemic, *Bull Hist Med*, 76 (1), 105-15.
- Lennmalm, F. (1890), Några iakttagelser angående influenzan under dess uppträdande i Skåne vintern 1889-90, *Hygiea*, 52, 637-57.
- Linroth, K. (1890), Influensan i Sverige 1889-1890 enligt iakttagelser af landets läkare, på Svenska läkaresällskapets uppdrag skildrad af Klas Linroth, Curt Wallis och F. W. Warfvinge. Del I: Influensan i epidemiologiskt hänseende, *Svenska Läkaresällskapets Nya Handlingar. Serie III*, 1-92.
- Mamelund, S.-E. (2006), A socially neutral disease? Individual social class, household wealth and mortality from Spanish influenza in two socially contrasting parishes in Kristiania 1918-19, *Social Science & Medicine*, 62, 923-40.
- Mamelund, S.-E. (2008), Influenza, Historical, *International Encyclopedia of Public Health*, 3, 597-609.
- Mamelund, S.-E. (2010a), Geography may explain the adult age-pattern of death during the 1918-20 pandemic, *EPIDEMICS*, accepted for publication.
- Mamelund, S.-E. (2010b), Did early exposure reduce mortality? Diffusion and mortality from the 1918-19 influenza pandemic in Norway, *Manuscript in preparation*.
- Mamelund, S.-E. and Elgh, F. (2010), Social factors and mortality in Sweden during the Russian influenza pandemic of 1889-1890, *Manuscript in preparation*.
- Palmgren, H. and Elgh, F. (2010a), Effects on Society of the 1957 Asiatic Influenza Pandemic, *Manuscript in preparation*.
- Palmgren, H. and Elgh, F. (2010b), The impact of pandemic influenza on epidemic control in Sweden during the 2000th century, *Manuscript in preparation*.

- Palmgren, H. and Elgh, F. (2010c), Influenza Pandemics, Sweden, and News Coverage: A Quantitative Content Analysis, *Manuscript in preparation*.
- Patterson, K. D. (1986), *Pandemic influenza, 1700-1900: A study in historical epidemiology* (Totowa, NJ: Rowman & Littlefield) 118.
- Wallis, C. (1890), Influasan i Sverige 1889-1890 enligt iakttagelser af landets läkare, på Svenska läkaresällskapets uppdrag skildrad af Klas Linroth, Curt Wallis och F. W. Warfinge. Del III: Influasan i bakteriologiskt och patologiskt-anatomiskt hänseende, *Svenska Läkaresällskapets Nya Handlingar. Serie III*, 1-34.
- Warfinge, F. W. (1890), Influasan i Sverige 1889-1890 enligt iakttagelser af landets läkare, på Svenska läkaresällskapets uppdrag skildrad af Klas Linroth, Curt Wallis och F. W. Warfinge. Del II: Influasan i kliniskt hänseende, *Svenska Läkaresällskapets Nya Handlingar. Serie III*, 1-124.
- Westum, A. (2010a), Conceptions of the Spanish flu among Sami and Settlers in Northern Sweden, *Manuscript in preparation*.
- Westum, A. (2010b), Constructing the Spanish Flu: Two Narratives on the 1918-20 Influenza Pandemic Put into Perspective, *Manuscript in preparation*.
- Westum, A. (2010c), Handling a Desperate Situation: The Impact of the Spanish Flu on Families in Northern Sweden, *Manuscript in preparation*.
- Westum, A. (2010d), Influenza and folklore, *Manuscript in preparation*.
- Westum, A. (2010e), Kommunikativa strategier i muntliga berättelser om spanska sjukan, *Manuscript in preparation*.
- Westum, A. and Ljuslinder, K. (2010), Swedish Newspaper Reporting on the Four Last Influenza Pandemics, *Manuscript in preparation*.
- Åman, M. (1990), 'Spanska sjukan. Den svenska epidemin 1918-1920 och dess internationella bakgrund', (Uppsala University).

Influensapandemiernas påverkan på individer och samhälle

Aktiviteter

Sedan projektstarten till dags dato har vi deltagit i en rad aktiviteter i form av mötes- och konferensdeltagande, seminarieverksamhet, uppsatsförfattande, populärvetenskaplig spridning av våra resultat i skriftlig och muntlig form samt deltagande i press, television och radio.

Deltagande i vetenskapliga möten inom ramen för projektet influensapandemier

2010

35th Annual Meeting of the Social Science History Association, Chicago, Illinois, 18-21 November, 2010

Papers presented by:

Karin Ljuslinder: "The form conveys the content. Historical changes in media logic and its impact on reporting on pandemics"

Helena Palmgren: "Impact of the Asian flu pandemic (1957-58) on schools, hospitals and military in Sweden."

Svenn-Erik Mamelund: "Basic health care and mortality differences within Alaska and Labrador during the 1918-1919 Influenza Pandemic."

European local Science History Conference, Ghent, Belgium, April 13-16, 2010

Papers presented by:

Elisabeth Engberg, Asbjörg Westum & Svenn-Erik Mamelund.

Elisabeth Engberg har arrangerat en session vid ESSHC 2010 med temat "The social, cultural and psychological impact of pandemic influenza in Europe".

2009

Nationell workshop om fosterbarn vid Institutet för Framtidsstudier, Stockholm, 7-8 dec 2009

Paper presented by Elisabeth Engberg.

34th Social Science History Association (SSHA) Annual Conference, Long Beach, California, 12-15 November 2009.

Papers presented by: Fredrik Elgh, Helena Palmgren, Elisabeth Engberg, Asbjörg Westum, Karin

Ljuslinder & Svenn-Erik Mamelund.

Elisabeth Engberg har arrangerat en session med titeln "Epidemics in the Media".

Pandemic Influenza Vaccination Safety Assessment Network Europe (PIV SANE), Basel, 15-16 september 2009.

Svenn-Erik Mamelund deltar på möte i Arbetsgruppen PIV SANE som skal samle europeiske grunnlagsdata for sjeldne sykdommer assosiert med influensa og influensavaksine.

2008

Society for the Social History of Medicine 2008, Glasgow, Skottland.

Paper: Elisabeth Engberg, "The Russian Influenza in Sweden 1889-90."

Epidemics, First International Conference on Infectious Disease Dynamics, Asilomar, California, USA, 1-3 December 2008.

Presentation: Svenn-Erik Mamelund, "Geography may explain the age-pattern of death during the 1918-20 pandemic".

33RD Annual SSHA Meeting, 23-26 Oktober 2008, "It's About Time: Temporality and Interdisciplinary Research", Miami, USA

Presentation: Svenn-Erik Mamelund, "Geography may explain the age-pattern of death during the 1918-20 pandemic".

Paper: Elisabeth Engberg, "Too litte, and too late: Community response to pandemic influenza in rural northern Sweden 1918-1920."

7th European Social Science History Conference (ESSHC) i Lissabon 26 februari till 1 mars 2008.

Paper: Elisabeth Engberg, "In every house a sick: society's response to pandemic influenza on the local level, before and after 1900. The example of Sweden."

2007

Annual Meeting of the Social Science History Association; History and the Social Sciences: Taking Stock and Moving Ahead, Chicago, USA 15-18 november 2007.

Deltagare från oss Helena Palmgren, Fredrik Elgh, Elisabeth Engberg, Svenn-Erik Mamelund & Asbjørg Westum. Elisabeth Engberg har arrangerat två sessioner på temat "Social, demographic and economic consequences of pandemics". Sessionerna ses som ett första steg att bygga upp ett internationellt nätverk för historisk forskning kring pandemier.

Föredrag: Svenn-Erik Mamelund & Fredrik Elgh, "Social factors and mortality from the Russian influenza of 1889- 90 in Sweden".

Paper: Elisabeth Engberg, "A true pandemic. The Russian Influenza in Sweden 1889-1890 through the eyes of local medical officers."

Fredrik Elgh, "Reactions in the Swedish medical profession following the Russian flu pandemic of 1889-1890".

Helena Palmgren, "The impact of pandemic influenza on epidemic control in Sweden during the 2000th century"

Asbjørg Westum, "Influenza and folklore"

Nationell influensasammankomst, Krusenbergs herrgård, 1-2 november 2007.

Deltagare från oss Elisabeth Engberg & Svenn-Erik Mamelund.

Föredrag:

Svenn-Erik Mamelund, "Social factors and influenza mortality in Kristiania 1918-19".

Elisabeth Engberg, "Rasande, eller mild och skonsam: Svenska provinsialläkares bild av influensautbrottet 1889-90".

Fredrik Elgh höll föredrag och workshop "Pandemiens påverkan på samhället" vid CBRN-dagarna i Umeå 20 september 2007. Arrangörer Krisberedskapsmyndigheten, Totalförsvarets forskningsinstitut & Totalförsvarets skyddscentrum.

Konferens "The XXIst Nordic Medical History Congress", 13-16 juni 2007, Umeå:

Föredrag:

Fredrik Elgh, "Reactions in the Swedish medical profession following the Russian flu pandemic of 1889-1890".

Elisabeth Engberg, "Pandemic influenza in a time of transition: The Russian flu in Sweden 1889-1890 through the eyes of local medical officers".

Svenn-Erik Mamelund, Fredrik Elgh & Elisabeth Engberg, "Social factors and mortality from the Russian influenza of 1889- 90 in Sweden".

Asbjørg Westum, "Influenza and folklore".

Workshop "Influenza modelling and preparedness in Norway",

anordnad av det norska Folkehelseinstituttet och Medicinska fakulteten, Oslo universitet, 21 maj 2007. Workshopen arrangerad och ledd av Svenn-Erik Mamelund. Deltagare från oss Svenn-Erik Mamelund, Fredrik Elgh & Asbjørg Westum.

Föredrag:

Svenn-Erik Mamelund, "History of influenza".

Fredrik Elgh, "Historic influenza pandemics as knowledge base for preparedness planning".

Seminarier inom ramen för projektet Influenzapandemier

2010

22 april 2010, Karin Ljuslinder. The Historic and the new Flu: narratives in the media, Föreläsning vid Advanced Cultural Studies Institute in Sweden (ACSYS) internationella doktorandkurs: Mediated popular culture (7,5 hp/15 hp), Linköping

26 mars 2010, Helena Palmgren. Influenza förr och nu. Föreläsning på AT-läkarnas nationella stämma. Stockholm.

24 februari 2010, Fredrik Elgh. Influenza - gissel både förr och nu. Föredrag vid Medicinhistoriska föreningens i Umeå Årsmöte.

21 januari 2010, Fredrik Elgh. Influenza i ett historiskt perspektiv. Föredrag vid Nationella nätverket för molekylärbiologisk och mikrobiologisk diagnostiks möte 2010, Lövångers kyrkstad.

2009

17 december 2009, Helena Palmgren & Fredrik Elgh. Perspektiv på influenzapandemier: fokus på Asiaten 1957. Infektionskliniken, Norrlands universitetssjukhus, Umeå.

8 december 2009, Fredrik Elgh. Historiska influensaepidemier som kunskapskälla för beredskapsplanering. Seminarium; Ny kunskap för samhällsskydd och beredskap. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Clarion Sign Hotel, Stockholm.

3 december 2009, Svenn-Erik Mamelund. Föredrag, Kan geografi förklara aldersmönstret i dødelighet under Spanskesyken? Årskonferansen for Norske immunologer og mikrobiologer 3-4. december 2009, Oslo.

17 november 2009, Svenn-Erik Mamelund. Föredrag om Spanska sjukan på Centre for Biostatistical Modelling in the Medical Sciences, University of Oslo.

9 november 2009, Fredrik Elgh. Influensa - trubbel både förr och nu. Föredrag vid Institutionen för Folkhälsa och klinisk medicin, Umeå universitet.

29 oktober 2009, Svenn-Erik Mamelund. To forelesninger om "The Spanish Influenza, the last "big plague", Agder Universitet, for studenter på kurset "Menensker, makt og mikrober 1750-1920. Epidemier, hygiene og modernisering i Norge og Europa".

24 oktober 2009, Fredrik Elgh. Influensa - gissel både förr och nu. Professorsinstallationsföreläsning, Umeå universitet.

24 september samt 22 oktober 2009, Helena Palmgren. Influenzapandemier i historien. Fortbildning vid Infektionskliniken, Norrlands universitetssjukhus, Umeå.

17 oktober 2009, Helena Palmgren. Deltagande i debatt vid Journalistseminarium i Umeå Folkets hus, arrangerat av Publicistklubben i Västerbotten.

1 oktober 2009, Fredrik Elgh. Historiska perspektiv på influenzapandemier. Föredrag vid Infektionsforum Norrland, Umeå universitet.

18 september 2009, Fredrik Elgh. Knowledge from the past. Influenza pandemics and other infectious diseases in a historical perspective. Föredrag vid "Strategies for Peace and Security - Northern Linkages, Perspectives and Practice". Internationell konferens vid Umeå universitet i anledning av Märkesåret 1809.

21 april 2009, Fredrik Elgh, Karin Ljuslinder, Asbjörg Westum och Helena Palmgren, "Medierapporteringens påverkan på individens och samhällets beredskap vid pandemier". Centrum för befolkningsstudiers seminarier. Umeå universitet.

5 februari 2009, Fredrik Elgh. Historiska influenzapandemier - källa till kunskap för framtida beredskapsplanering. Umeå läkaresällskap.

19 januari 2009, Fredrik Elgh. Influensa. Umeå Rotaryklubb.

2008

24 november 2008, Elisabeth Engberg, seminarium med titeln "Too little, and too late: Community response to pandemic influenza in rural northern Sweden 1918-1920." Centrum för befolkningsstudier, Umeå universitet.

8 november 2008, Fredrik Elgh. Historic influenza pandemics as source of knowledge for preparedness planning. Egil Snorrason-föreläsning 2008. Islands medicinhistoriska förening, Reykjavik, Island.

Elisabeth Engberg, "Influensa förr och nu", Offentlig föreläsning, Morö Backe, Skellefteå, Samarbete med Närsjukvården AC, VLL, 2008-11-03.

28 oktober 2008, Fredrik Elgh. Influensa, pandemihot och andra rara fåglar. Föredrag för gymnasielärare i Örebro i samband med vidareutbildning.

Elisabeth Engberg, "Influensa förr och nu", Offentlig föreläsning, SKERIA Skellefteå, Samarbete med Närsjukvården AC, VLL, 2008-10-07.

4 september 2008, Centrum för ekonomisk demografi, Ekonomihögskolan, Lunds Universitet. Svenn-Erik Mamelund, föredrag med titeln "Geography may explain the age-pattern of death during the 1918-20 pandemic".

4 juni 2008, klockan 14-15, Fredrik Elgh. Föredrag "Influensa ur ett historiskt perspektiv". Vid Riksföreningen för mikrobiologis vårmöte, Idun, Umeå.

Svenn-Erik Mamelund, foredrag med tittelen "Geography may explain the age-pattern of death during the 1918-20 pandemic"

- 1. mai 2008, Department of Microbiology, Mount Sinai School of Medicine of New York University, New York City, USA

- 9. mai 2008, Center for Infectious Disease Dynamics, Pennsylvania State University, State College, Pennsylvania, USA

- 22. mai 2008, Fogarty International Center, National Institutes of Health, Bethesda, Maryland, USA

12-15 mars 2008. Fredrik Elgh. Föreläsning "By air or train? The Russian flu pandemic of 1889-1890 in Sweden." Vid ESCV 2008, Clinical Virology Annual Meeting, Saariselkä, Lappland, Finland.

13 februari 2008, Fredrik Elgh. Föreläsning "Från Ryska snuvan till Fågelinfluensan. Hur kan arkiven hjälpa oss att planera för framtidens pandemi?". Vid "Mötesplats arkivet" — Forskningsarkivet, Umeå universitet.

12 februari 2008, Helena Palmgren. Föredrag med titeln "Farsoter genom tiderna" på Frälsningsarmén i Umeå med anledning av Umeå universitets 50-årsjubileum.

29 januari 2008, Svenn-Erik Mamelund, Om dödligheten i samband med Ryska snuvan, CBS-seminarium

3 januari 2008, Svenn-Erik Mamelund, forelesning "Rammet Spanskesyken sosialt skjevt?", Faglig pedagogisk dag, Universitetet i Oslo

2007

11 december 2007, Elisabeth Engberg "Spread with the speed of lightning": the outbreak of pandemic influenza 1889-90 through the eyes of local medical officers", CBS-seminarium

18 oktober 2007. Fredrik Elgh. "Vad är en pandemi?" om tidigare pandemiska influensautbrott och deras implikationer på dagens pandemiplanering. Informationsträff "Att planera inför en pandemi" för verksamhetsansvariga inom samhällsviktig verksamhet Länsstyrelsen i Västerbottens län.

16 oktober 2007. Svenn-Erik Mamelund. Inviterad att hålla två föredrag om Spanska sjukan i Norge 1918-19 på endagsseminarium om Spanska sjukan vid Levanger sykehus, Norge.

10 oktober 2007. Asbjörg Westum. "Influensaberättelser - muntligt berättande som verklighetskonstruktion". Föredrag vid utbildningsdag för läkare och distriktssköterskor i Västerbottens läns landsting, Skellefteå.

10 oktober 2007. Helena Palmgren. "Influensapandemiplanering i Sverige under 1900-talet". Föredrag vid utbildningsdag för läkare och distriktssköterskor i Västerbottens läns landsting, Skellefteå.

10 oktober 2007. Elisabeth Engberg. "Rasande, eller mild och skonsam: Svenska provinsialläkares bild av influensautbrottet 1889- 90". Föredrag vid utbildningsdag för läkare och distriktssköterskor i Västerbottens läns landsting, Skellefteå.

26 september 2007. Asbjörg Westum. "Influensaberättelser - muntligt berättande som verklighetskonstruktion". Seminarium vid Dialekt- och ortnamnsarkivet i Umeå (DAUM).

21 september 2007. Fredrik Elgh. "Kan historiska influensautbrott hjälpa oss planera för framtidens pandemier?". Föredrag vid Operationscentrum, Norrlands universitetssjukhus, Umeå.

4 september 2007, kl. 13.15, Lisa Brouwers, Smittskyddsinstitutet, Stockholm. "Mikrosim - individbaserad simulering av smittspridning i Sverige"
Norra Beteendevetarhuset, plan 4, Sammanträdesrummet.

23 augusti 2007. Svenn-Erik Mamelund. Inviterat föredrag om "Sociala och ekonomiska konsekvenser av influensapandemier" ved Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (motsvarande Krisberedskapsmyndigheten i Sverige), Tønsberg, Norge.

5 juni 2007, klockan 15.00-17.00, Elisabeth Engberg & Fredrik Elgh. "Ryska snuvan speglad i provinsialläkarrapporter och medicinsk litteratur". Seminarieprogrammet, Centrum för Befolkningsstudier (CBS), Umeå universitet.

14 maj 2007, klockan 10.00-11.30, Asbjörg Westum. "Influensaberättelser - muntligt berättande som verklighetskonstruktion". Högre seminariet i Nordiska språk, sal E 107 i Humanisthuset, Umeå universitet.

17 april 2007, klockan 14.30-16.30, Asbjörg Westum. "Farsoter och smitta i folkmedicinen". Seminarieprogrammet, Centrum för Befolkningsstudier (CBS), Umeå universitet.

21 mars 2007, Svenn-Erik Mamelund. "Social Factors, Mortality and the Spanish Flu of 1918 in Kristiania". Lunsjseminar på Senter for grunnforskning ved det Norske Vitenskapsakademiet.

14 mars 2007, klockan 18.00-19.30, Fredrik Elgh. "Kan historiska influensautbrott hjälpa oss planera för framtidens pandemier?". Wilandersalen, Universitetssjukhuset i Örebro (USÖ). Seminariet arrangerat av Smittskyddet (Mikrobiologen, USÖ) i länet och Örebro Läkaresällskap.

25 februari 2007. Elisabeth Engberg. "När Ryska Snuvan kom till stan". Föreläsning för allmänheten. Skellefteå.

23 januari 2007, klockan 15.00-17.00, Jonas Månsson & Erik Holmer. "Spanska sjukan 1918-1920" & "En jämförelse mellan Asiaten 1957 och Hongkonginfluensan 1969". Seminarieprogrammet, Centrum för Befolkningsstudier (CBS), Umeå universitet.

2006

18 december 2006, Fabian Kananen. "Jämförelse av samhällets reaktion på influensapandemierna 1889-90 och 1957- 58". Seminarieprogrammet, Centrum för Befolkningsstudier (CBS), Umeå universitet.

15 november 2006, Svenn-Erik Mamelund. "Influensa genom historien". Seminarieprogrammet, Centrum för Befolkningsstudier (CBS), Umeå universitet.

4 augusti och lördag 5 augusti 2006, Svenn-Erik Mamelund. "Social factors and mortality from the Russian influenza of 1889-90 in Sweden". Research proposal presented at Scoping Workshop on Social and Policy Aspects of Pandemic Influenza, IAASA, Vienna, Austria.

16 mars 2006, Svenn-Erik Mamelund. "Dödlighet av Spanska sjukan hos etniska minoriteter i Norge 1918- 1919". Seminarieprogrammet, Centrum för Befolkningsstudier (CBS), Umeå universitet.

Mediaframträdanden, intervjuer m.m. inom projektet

Influensapandemier

2009

12 november 2009, Fredrik Elgh. Newsmill.se. *Normalt att friska dör i en ny influensa*. [debattartikel som förklarar bakgrunden till influensapandemier, sjuklighet och dödlighet i pandemier samt diskuterar medias och myndigheters behandling av dödsfall som kopplas till Den nya influensan/svininfluensan]

<http://www.newsmill.se/artikel/2009/11/12/normalt-att-friska-dor-i-en-ny-influensa>

6 november 2009, Fredrik Elgh. Sveriges radio, P1, Vetenskapsradion, Historiska klubben i P1. Samtal om historiska influensapandemier mm tillsammans med John Chrispinsson och Anna Carlstedt. <http://www.sr.se/sida/gruppsida.aspx?ProgramId=406&grupp=4632>

5 november 2009, Fredrik Elgh. Sveriges Radio, P4, Radio Västerbotten. Vetenskap: Pandemier förr och nu. Ryska snuvan, Spanska sjukan, Asiaten och Hongkong. Världen har drabbats av pandemier förr. [jämförelse] med dagens svininfluensa. <http://www.sr.se/webbradio/?Type=db&Id=2038928>

5 november 2009, Fredrik Elgh. NRK, Sänn er livet. [intervju om den aktuella influensasituationen speglad mot influensahistorien] http://www.nrk.no/programmer/sider/saann_er_livet/ [05.11.09 10:03]

Oktober 2009, Fredrik Elgh. Artikel i Medvetet, Kontaktblad för Medicinska fakulteten, Umeå universitet. Fredrik Elgh i Spets om "svininfluensan".

http://www.medfak.umu.se/digitalAssets/19/19096_medvetet_okt09.pdf

10 september 2009, Fredrik Elgh. Intervju i tidningen Spets [populärvetenskaplig tidskrift; samarbete mellan Västerbottens läns landsting och Umeå universitet]. *Lugn mitt i pandemipaniken* [om influensaläget och vad man kan förvänta sig]. <http://www.medfak.umu.se/forskning/spets/den-nya-influensan/?print=true&print=true>

September 2009. Artikel i Medvetet, Kontaktblad för Medicinska fakulteten, Umeå universitet. Fyra umeåforskare i tidningen Journalisten: *Onödig pandemipanik i pressen*.

http://www.medfak.umu.se/digitalAssets/15/15763_2009_09.pdf

4 oktober 2009, Fredrik Elgh. Svenska Dagbladet. *Fortsättning följer inte*.

Söndagsanalysen. Svininfluensan [om skillnader i egenskaper mellan tidigare influensapandemier].

http://www.svd.se/nyheter/inrikes/artikel_3600103.svd

24 augusti 2009, Fredrik Elgh & Karin Ljuslinder. Sveriges Radio, P1, Studio ett. Influensalarmen i media. <http://www.sr.se/sida/artikel.aspx?programid=1637&artikel=3047374>

[i anledning av projektets debattartikel på Journalisten.se 090610

<http://www.journalisten.se/debatt/19725/pandemipanik-i-medier>].

22 juli 2009, Fredrik Elgh. Dagens Nyheter. *Svininfluensan – Lärdomar dras av tidigare pandemier*.

<http://www.dn.se/nyheter/sverige/lardomar-dras-av-tidigare-pandemier-1.916354> [om projektets studier av tidigare pandemier].

22 juli 2009, Fredrik Elgh. Västerbottenskuriren. *Bäst att stanna hemma för den som blir sjuk*.

<http://www.vk.se/Article.jsp?article=293012>

15 juni 2009, Svenn-Erik Mamelund, NRK P1, Kveldsåpent, 15 juni, intervju om historiske influensapandemier.

2 maj 2009, Svenn-Erik Mamelund, *"Viruset skremmer en hel verden"* i Aftenposten.

30 april 2009, Fredrik Elgh. Intervjuad av Dagens Eko om Den nya influensan [Svininfluensan].

26 februar 2009, Svenn-Erik Mamelund. "Spanskesyken", Intervju i Stavanger Aftenblad.

2008

3 november 2008. Intervju med Svenn-Erik Mamelund på NRK P1 radio, Østlandssendingen.

Fredrik Elgh, Asbjørg Westum og Svenn-Erik Mamelund intervjues av dokumentarfilmskaperen Staffan Hildebrand, Forskningsprosjekt om pandemiberedskap, Umeå Universitet (4 min).

30 mars 2008. Svenn-Erik Mamelund, Intervju i Bergensavisen, *"Den spanske skrekk"*

14 februari 2008. Intervju med Fredrik Elgh i Västerbottenskuriren: *"Aldrig tidligere så beredda"*.

Intervju med Elisabeth Engberg i Västerbottenskuriren: *"1889 togs provinsialläkarna på sängen"*.

12 februari 2008. Intervju med Svenn-Erik Mamelund i Västerbottenskuriren; två artiklar: *"Influensa är inte en jämlik sjukdom"* och *"Influensan slog extra hårt mot urbefolkningarna"*. Intervju med Asbjørg Westum i Västerbottenskuriren: *"Spanska sjukans offer var utlämnade"*. Läkemedelsvärlden 12/2007, sidan 24. *"Kan vi lära något av historien?"* Intervju med Fredrik Elgh.

2007

29 september 2007. Forskartorget. Bok & Biblioteksmässan 2007. *"En film om pandemi - från Ryska snuvan till fågelinfluensa och framtidens pandemibot"*. Intervju med Staffan Hildebrand & Fredrik Elgh. Moderator Gunnar Bjursell. Arrangörer Krisberedskapsmyndigheten, Smittskyddsinstitutet, Statens veterinärmedicinska anstalt.

25 april 2007. *"Swedes take a shot at the flu"*. Intervju på sweden.se ("the gateway to Sweden" - Svenska institutet) med Fredrik Elgh.

16 mars 2007. *"Vem vårdar vem när nästan alla blir sjuka?"* Nerikes allehanda. Artikel om och intervju med Fredrik Elgh.

23 februari 2007. Intervju i programmet Släktband i SR P1 (Asbjørg Westum) 20 februari 2007. *"När influensan blir livsfarlig"* - intervju i Aftenposten (Norge) (Svenn-Erik Mamelund) Smittskydd 6/2006, sidorna 20-24.

"Vi har framtiden bakom oss"; Tvärvetenskapligt forskningsprojekt ska öka pandemiberedskapen. Artikel om det av Krisberedskapsmyndigheten finansierade projektet "Historiska influensapandemier som kunskapskälla för beredskapsplanering" och intervjuer med projektdeltagarna.

2006

7 december 2006. Intervju med Fredrik Elgh i Nya Wermlandstidningen angående det av Krisberedskapsmyndigheten finansierade projektet "Historiska influensapandemier som kunskapskälla för beredskapsplanering".

4 december 2006. Artikel i Västerbottenskuriren om Fredrik Elghs artikel "*Spanska sjukans virus uppväckt från de döda*" som vann 2006 års upplaga av Läkartidningens tävling årets bästa artikel i kategorin "Grundvetenskaplig översikt".

<http://www.vk.se/Article.jsp?article=91494>

26 oktober 2006 Sveriges Radio P1 Vetandets värld i fokus. Intervju med Fredrik Elgh om det av Krisberedskapsmyndigheten finansierade projektet "Historiska influensapandemier som kunskapskälla för beredskapsplanering".

12 oktober 2006. Intervju med Fredrik Elgh om det av Krisberedskapsmyndigheten finansierade projektet "Historiska influensapandemier som kunskapskälla för beredskapsplanering" i Sveriges Radio P4 Extra.

11 oktober 2006. Artikel om det av Krisberedskapsmyndigheten finansierade projektet "Historiska influensapandemier som kunskapskälla för beredskapsplanering" och intervju med Fredrik Elgh i Västerbottenskuriren.

11 oktober 2006. Intervju med Fredrik Elgh om det av Krisberedskapsmyndigheten finansierade projektet "Historiska influensapandemier som kunskapskälla för beredskapsplanering".

<http://www.vk.se/Article.jsp?article=82871>

10 oktober 2006. Pressmeddelande, Umeå universitet, det av Krisberedskapsmyndigheten finansierade projektet "Historiska influensapandemier som kunskapskälla för beredskapsplanering".

1 september 2006. Intervju med Fredrik Elgh i Vårdfacket angående det av Krisberedskapsmyndigheten finansierade projektet "Historiska influensapandemier som kunskapskälla för beredskapsplanering".

Publikationer Influensapandemier

2010

Mamelund, Svenn-Erik. "Geography May Explain Adult Mortality from the 1918-20 Influenza Pandemic". *Epidemics*, accepterat för publicering.

Engberg, Elisabeth. "Caring for the fatherless: epidemic influenza and family dissolution in Sweden, 1920". Paper presented at the European Social Science History Conference in Ghent, Belgium, April 13-16, 2010.

Mamelund, Svenn-Erik. "The long-term impact of historical influenza pandemics on mental health 1872-1930". Paper presented at the European Social Science History Conference in Ghent, Belgium, April 13-16, 2010.

Westum, Asbjørg. "Handling a Desperate Situation". Paper presented at the European Social Science History Conference in Ghent, Belgium, April 13-16, 2010.

2009

Svenn-Erik Mamelund, Jann Storsæter, Inger Lise Haugen, Maren Stapnes Ege, and Marianne A. Rise Bergsaker (1 December 2009): Clinical efficiency after one dose of Pandemrix in Norway, *BMJ.Com Rapid Responses* (for Garcia-Garcia et al., 339 (oct06_2) 3928). Available at http://www.bmj.com/cgi/eletters/339/oct06_2/b3928#226441

Elgh, Fredrik, Ljuslinder, Karin, Palmgren, Helena & Westum, Asbjørg. "Pandemipanik i Pressen". *Journalisten*, 2009, 11 juni-19 augusti.

Mamelund, Svenn-Erik. "The long-term impact of historical influenza pandemics on mental health in Norway 1872-1929". Paper to be presented at the 34th Social Science History Association (SSHA) Annual Conference, Long Beach, California, 12-15 November 2009, session "Household and Institutional Response to Health and Mortality Crises".

Palmgren, Helena & Elgh, Fredrik. "Influenza Pandemics, Sweden, and News Coverage: A Quantitative Content Analysis. Paper to be presented at the 34th Social Science History Association (SSHA) Annual Conference, Long Beach, California, 12-15 November 2009".

Westum, Asbjørg & Ljuslinder, Karin. "Reporting Flu Pandemics in the Swedish Press." Paper to be presented at the 34th Social Science History Association (SSHA) Annual Conference, Long Beach, California, 12-15 November 2009".

Engberg, Elisabeth. "After 1918: Community response and preparedness during the 1920 outbreak of pandemic influenza in rural Sweden." Paper to be presented at the 34th Social Science History Association (SSHA) Annual Conference, Long Beach, California, 12-15 November 2009".

Engberg, Elisabeth, "The invisible pandemic: Community response to pandemic influenza in rural northern Sweden 1918-20". *Våra Historia* 2009;25:429-56.

2008

Danielsson, Anders. "Spanska sjukan härjningar inom den svenska armén 1918". Uppsats, 10 poäng, inom ramen för Vetenskaplig baskurs på Läkarprogrammet, Umeå universitet, HT 2008.Handledare Fredrik Elgh.

Westum, Asbjørg. "Conceptions of the Spanish flu among Sami and Settlers in Northern Sweden". Paper presented at the 33RD Annual SSHA Meeting, 23-26 Oktober 2008, "It's About Time: Temporality and Interdisciplinary Research", Miami, USA .

Mamelund, Svenn-Erik. "Did early exposure reduce mortality? Diffusion and mortality from the 1918-19 influenza pandemic in Norway". Paper presented at the 33RD Annual SSHA Meeting, 23-26 October 2008, "It's About Time: Temporality and Interdisciplinary Research", Miami, USA .

Engberg, Elisabeth. "Too litte, and too late: Community response to pandemic influenza in rural northern Sweden 1918-1920." Paper presented at the 33RD Annual SSHA Meeting, 23-26 October 2008, "It's About Time: Temporality and Interdisciplinary Research", Miami, USA.

Engberg, Elisabeth, "Den Ryska Verldssnufvan': En influensapandemi ur ett 1800-talsperspektiv", i Thule 2008, Kungliga Skytteanska Samfundets Årsbok.

Mamelund S-E (2008): Influenza, Historical. In: Kris Heggenhougen and Stella Quah (eds.) International Encyclopedia of Public Health (First Edition), Vol 3. San Diego: Academic Press, pp. 597-609.

Elmerot Torgny. Spanska sjukan: en jämförelse mellan svenska läkartidskrifter och engelska The Lancet från 1918-1920. Uppsats, 10 poäng, inom ramen för Vetenskaplig baskurs på Läkarprogrammet, Umeå universitet, VT 2008. Handledare Fredrik Elgh.

Elisabeth Engberg. (2008) "In every house a sick". Uppsats för presentation vid the European Social Science History Conference (ESSHC) Lissabon, Portugal, den 26 februari till den 1 mars 2008.

Mamelund, S-E. (2008): "Social factors, mortality and the Spanish influenza in Kristiania 1918-19", in Willy Østreng (ed): Complexity. Interdisciplinary Communications 2006/2007, Centre for Advanced Study, Oslo, pp. 106-109.

Elgh F. (2008) "Pandemier förr och nu". Planerad för publicering i Folkhälsorapport 2008. EpC, Socialstyrelsen.

2007

Elisabeth Engberg , "Rasande, eller mild och skonsam: Svenska provinsialläkares bild av influensautbrottet 1889-90", Nationell influensasammankomst 1-2 nov 2007: Sammanfattningar . Smittskyddsinstitutets rapportserie 2007:4

Elgh F. Pandemiens påverkan på samhället. Historisk erfarenhet nödvändig för dagens beredskapsåtgärder. Läkartidningen 2007;104:615-619.

Westum, A. (2007) "Influenza and folklore. Uppsats för presentation vid 2007 Annual Meeting of the Social Science History Association. Chicago, USA.

Palmgren, H. (2007) "The impact of pandemic influenza on epidemic control in Sweden during the 2000th century". Uppsats för presentation vid 2007 Annual Meeting of the Social Science History Association. Chicago, USA.

Mamelund, S.E. & Elgh F. (2007) "Social factors and mortality from the Russian influenza of 1889-90 in Sweden". Uppsats för presentation vid 2007 Annual Meeting of the Social Science History Association. Chicago, USA.

Elgh F. (2007) "Reactions in the Swedish medical profession following the Russian flu pandemic of 1889-1890". Uppsats för presentation vid 2007 Annual Meeting of the Social Science History Association. Chicago, USA.

Engberg, E. (2007) "Pandemic influenza in a time of transition: The Russian flu in Sweden 1889-1890 through the eyes of local medical officers". Uppsats för presentation vid 2007 Annual Meeting of the Social Science History Association. Chicago, USA.

Mamelund, S.E. (2007) "Lærdommer av Spanskesyken", inviterad kommentar, Medisinsk nytt, Tidsskrift for den norske legeförening no 19, 2007; p 127.

Mamelund, S.E. (2007) "Tiltak mot spanskesyken hadde trolig effekt", inviterad kommentar, Medisinsk nytt, Tidsskrift for den norske legeförening no 19, 2007; p127.

Mamelund, S.E. (2007) "Spanskesyken rammet sosialt skjevt". Slegt og Data 2, 2007.

Westum A. Ryska snuvan och andra influensor. DAUM-Katta 2007;vårblad:7-8 (<http://www2.sofi.se/daum/katta/katta17/katta17.pdf>).

Elgh F. Influensapandemiernas påverkan på samhället; nödvändig erfarenhetsbakgrund för pandemiplanering. Socialstyrelsen 2007 [Artikelnr 2007-123-2]. <http://www.socialstyrelsen.se/Publicerat/2007/9420/2007-123-2.htm>

2006

Holmer Erik. Samhällets reaktioner på influensapandemierna 1957-58 och 1968-70. Uppsats, 10 poäng, inom ramen för Vetenskaplig baskurs på Läkarprogrammet, Umeå universitet, HT 2006.Handledare Fredrik Elgh.

Månsson Jonas. Spanska sjukan. Den medicinska professionens och samhällets reaktioner. Uppsats, 10 poäng, inom ramen för Vetenskaplig baskurs på Läkarprogrammet, Umeå universitet, HT 2006.Handledare Fredrik Elgh.

Kananen Fabian. Jämförelse av samhällets reaktion på influensapandemierna 1889-90 och 1957-58. Uppsats, 10 poäng, inom ramen för Vetenskaplig baskurs på Läkarprogrammet, Umeå universitet, HT 2006. Handledare Fredrik Elgh.

Muribi M, Byström M, Elgh F. GENvägar - Hot eller möjlighet? Draken 2006;2:22-28.

Elgh F, Tegnell A. Spanska sjukans virus återuppväckt från de döda. Läkartidningen 2006;103:1937-1941.

Mamelund SE. A socially neutral disease? Individual social class, household wealth and mortality from Spanish influenza in two socially contrasting parishes in Kristiania 1918-19. Soc Sci Med. 2006;62:923-40. Epub 2005 Aug 8.